

Bright colors
of KRYVYI
RIH

[illegible]

Ви гортаєте сторінки фотоальбому «Кривий Ріг – яскраві сторінки». Звичайно, це не перший фотоальбом про місто. Але з часом все змінюється, і наше місто не є винятком: разом із людьми, що його населяють, воно живе, розвивається та модернізується.

Ця книжка – не просто альбом зі світлинами Кривого Рогу, її можна вважати своєрідною візитівкою міста. Представлені на цих сторінках роботи яскраво й достовірно передають особливу атмосферу Кривого Рогу – той справжній індустріальний дух, яким насичене його повітря, пам'ятки архітектури, парки та об'єкти промисловості, який передається кожному, хто потрапив сюди вперше і вирішив ознайомитися з історичним, культурним і промисловим надбанням нашого міста.

То чим же цікавий Кривий Ріг?

По-перше, це втілення унікального поєднання природи, промислового середовища та людини. Це індустріальне серце України, що б'ється ритмічно й потужно.

По-друге, Кривий Ріг – заможне, зручне та зелене місто з великою кількістю парків і скверів; культурний, науковий, освітній і спортивний центр Дніпропетровщини, що розташувався на берегах річок Інгульця та Саксагані.

По-третє, це місто особливих людей – щирих, гостинних, талановитих та працьовитих, об'єднаних спільним бажанням зробити Кривий Ріг прогресивним, квітучим і комфортним для проживання.

Наш фотоальбом – це спроба мовою фотомистецтва поєднати історію та сучасність одного з найпотужніших індустріальних центрів України, познайомити з розмаїттям його ландшафтів і перлин індустріальної спадщини, продемонструвати його невичерпні можливості та визначні досягнення. Зі сторінок запропонованого видання ви дізнаєтесь про сьогодення Кривого Рогу, розвиток його промисловості та життя людей. Від щирого серця запрошую здійснити цю незабутню подорож його проспектами та вулицями, визначними місцями, історичними та промисловими пам'ятками.

Сподіваюся, що альбом подарує вам можливість відчувти неповторний криворізький дух, пізнати міць і велич міста. Адже воно здатне назавжди полонити серце своєю могутністю, неймовірними просторами, розмаїтістю ландшафтів та унікальними пам'ятками індустріальної культури.

**З найкращими побажаннями
Криворізький міський голова Юрій Вілкул**

You are flipping pages of the photo album “Bright colors of Kryvyi Rih”. Of course, this is not the first such edition. But over time everything changes, and our city is no exception: together with the people who inhabit it, it lives and develops, modernizes and progresses.

This book is not just an album with pictures of Kryvyi Rih, it can be considered a unique business card of the city. Presented works on these pages, brightly and reliably convey the special atmosphere of Kryvyi Rih - the true industrial spirit, which is imbued with its air, architectural monuments, parks and industrial objects, which is transmitted to everyone, who came here for the first time and decided to get acquainted with the historical, cultural and industrial property of our city.

So what’s so interesting in Kryvyi Rih?

First, it is the embodiment of a unique combination of nature, the industrial environment and man. This is the industrial heart of Ukraine, which rushes rhythmically and powerfully.

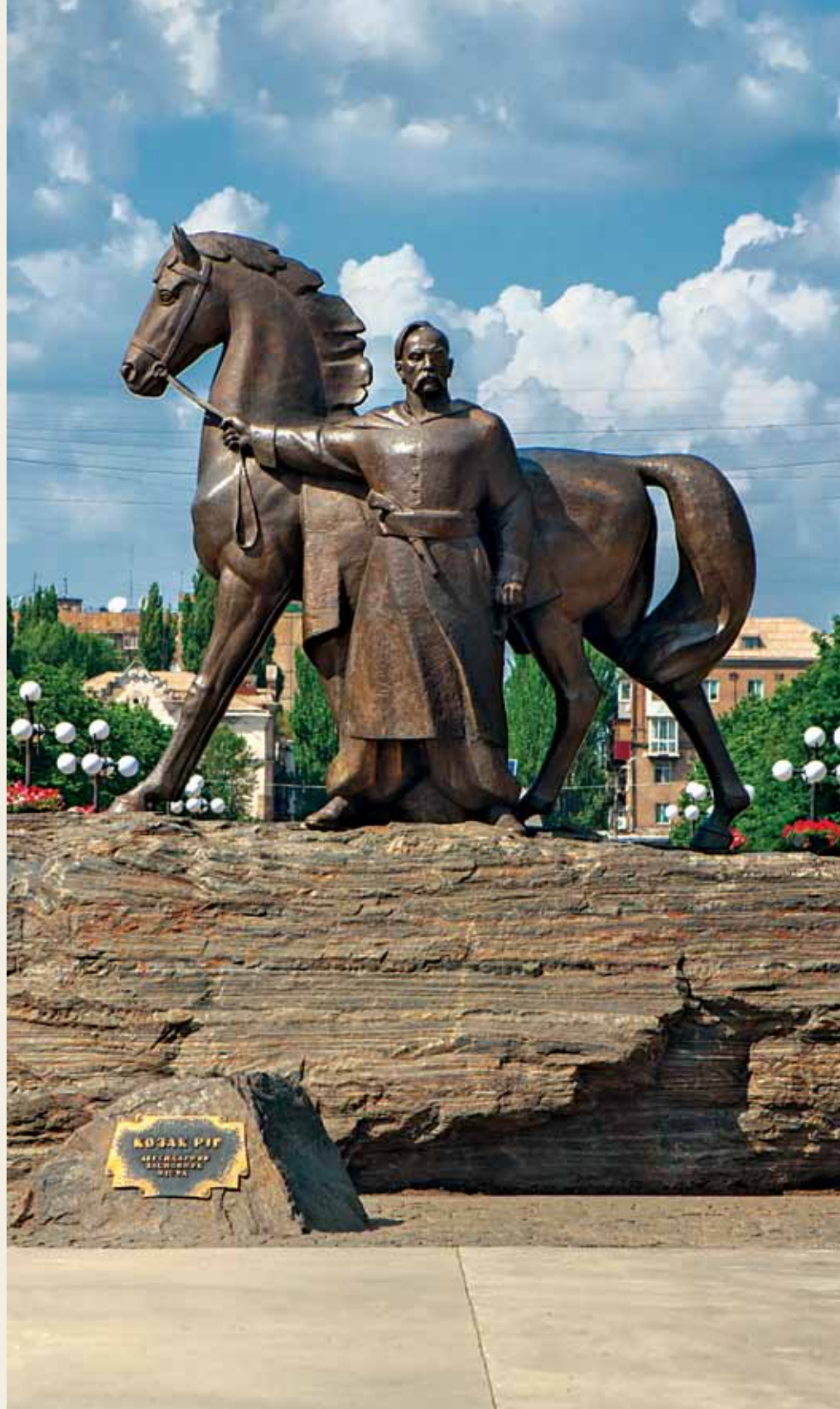
Second, Kryvyi Rih is a prosperous, comfortable and green city with lots of parks and squares; cultural, scientific, educational and sports center of Dnipropetrovsk area, located on the banks of the rivers Ingulets and Saksagan.

Thirdly, it is a city of singular people - sincere, hospitable, talented and hardworking, united by a common desire to make Kryvyi Rih progressive, blooming and comfortable for living.

Our photo album is an attempt to combine the history and the present of one of the most powerful industrial centers of Ukraine, to get acquainted with the diversity of its landscapes and pearls of industrial heritage, to demonstrate its inexhaustible possibilities and outstanding achievements. From the pages of the proposed edition, you will learn about the present-day Kryvyi Rih, the development of its industry and people’s lives. We sincerely invite you to take this unforgettable journey through its avenues and streets, sights, historic and industrial attractions.

We hope, that the album will give you the opportunity to feel the unique kryvori-zh spirit, to know the power and greatness of the city. After all, it can permanently capture your heart with its power, incredible expanses, the diversity of landscapes and unique monuments of industrial culture.

Yurii Vilkul
Mayor of Kryvyi Rih

Криворізький квітковий годинник – найбільший квітковий годинник у Європі. Діаметр циферблату годинника – 22 м

The flower clock of Kryvyi Rih is the largest flower clock in Europe. Diameter of the clocks dial is 22 m

Будівля виконкому Криворізької міської ради
зведена в 1975 році з нагоди 200-річчя заснування міста

Building of the administration of Kryvyi Rih city hall
erected in 1975 to commemorate 200 years since the foundation of the city

За однією з міських легенд, ще за часів панування у степових просторах славетної Січі при злитті річок Інгульця й Саксагані оселився старий козак на прізвисько Ріг. Славний був козак: одні кажуть, що в бою втратив око, інші — що шкутильгав на одну ногу. Так чи інакше, прозвали його за це «кривим». Гарним було місце поселення козака: зливалися дві річки, і повз це злиття проходив відомий Кизикерменський шлях, яким, власне, козаки й чумакували в Крим по сіль... Тримав козак Ріг на цьому шляху шинок, і щоразу козаки, проїжджаючи повз нього, вигукували: «Ну що, заїдемо до кривого Рога?» На що відповідали: «Заїдемо, заїдемо! Як же пропустити старого рубаку?» Так з тих часів і повелося... Згодом тут виник козацький зимівник, назва якого так і залишилася — «Кривий Ріг».

According to one of the city legends, during the reign of the glorious Sich in the steppe vastnesses, the old Cossack, nicknamed Rih, settled in the confluence of the Ingults and Saksagan rivers. What a nice Cossack he was: some say that he lost his eye in the battle, others – that he was lumbering on one leg. One way or another, they nicknamed him for this “curvature” “Kryvyi”, that means “crooked” in Ukrainian. The Cossack’s place of settlement was nice: two rivers merged, and the famous Kizikermansky way passed along this merger, which, in fact, Cossacks used to travel to the Crimea for salt... Cossack Rih had a tavern on this way, and every time the Cossacks, passing by, exclaimed: “ Well, let’s go to Kryvyi Rih (“the crooked Rih”)?” They answered: “ Come on, let’s go!” How do you skip an old runt? “So from that time on, it drove... Eventually there arose a Cossack winterer, the name of which was still “Kryvyi Rih”

Пам’ятник Козаку Рогу, встановлений у 2011 році. Один з найпопулярніших новостворених пам’ятників міста. Його відлито з бронзи та встановлено на постаменті, зробленому з брили криворізького природного каменю

Monument to the Cossack Rih, established in 2011. One of the most popular newly created monuments of the city. It is cast from bronze and is mounted on a pedestal made of blocks of Kryvyi Rih natural stone

НИКОЛА ПИП
НИКОЛА ПИП
НИКОЛА ПИП

Проспект Поштовий - одна з перших вулиць міста. Розташована в історичному центрі Кривого Рогу. Почала формуватися в 30-х роках XIX століття під назвою вул. Поштова. Поруч із нею до 1836 року проходив поштовий тракт (Кизикерменський шлях).

Poshtovy Prospect avenue is one of the first streets of the city. Located in the historic center of Kryvyi Rih. It began to be formed in the 30's of the nineteenth century under the name of Poshtova street. In the neighbourhood, by 1836, there used to be a postal path (Kizikermansky way).

Центральний поштамт (індекс 50000) • Central post office (post code 50000)

На перехресті проспекту Поштового та вулиці Олександра Поля • On the crossing of Poshtovyi avenue and Alexander Pol street

■ Арт-майдан і Шаховий клуб • Art-maidan and Chess club

Братська могила 68 радянських воїнів, які загинули в боях за визволення Кривого Рогу. Відкрито після реконструкції у 2015 році

• The fraternal grave of 68 Soviet soldiers who died in the battles for the liberation of Kryvyi Rih. Opened after reconstruction in 2015

Чесць і шана ветеранам усіх війн • Honor to veterans of all wars

У 2016 році під час проведення благоустрою території скверу на вулиці Свято-Миколаївській було знайдено фундамент храму. З історичних джерел відомо, що на цьому місці в 1761 році була зведена дерев'яна Свято-Миколаївська церква, а в 1861 році поруч з нею розпочалося будівництво величного кам'яного храму, що діяв до початку гонінь на церкву у XX столітті й був зруйнований у 1934 році.

Ідея встановлення бронзового монументу Святителю Миколаю не випадкова, адже він здавна шанувався як небесний покровитель нашого краю. Скульптура має вагу 1,5 тонни, висота постаменту – 5,4 метра, скульптури – 4,5 метра.

In 2016, during the accomplishment of the territory of the square on the St. Nicholas street, the foundations of the temple were found. It is known from historical sources that on this place in 1761 the wooden St. Nicholas Church was erected, and in 1861, nearby the construction of a magnificent stone temple, which operated before the persecution of the church in the twentieth century and until the destruction in 1934, was found.

The idea of installing a bronze monument to St Nicholas is not accidental, since he has long been revered as heavenly patron of our land. The sculpture has a weight of 1.5 tons, the height of the pedestal is 5.4 meters, of the sculpture - 4.5 meters.

Пам'ятник Святителю Миколаю в сквері на проспекті Поштовому, встановлений у 2016 році

• Monument to St. Nicholas in the square on Poshtovy Prospect avenue, established in 2016

Під час археологічних розкопок було виявлено старовинні артефакти, деталі іконостасу, прикраси, фрагменти скляних і керамічних виробів, інструменти, якими будували храм. Найцікавішою є знахідка срібної гривні 1726 року випуску, що свідчить про те, що 290 років тому поселення вже могло існувати (офіційна дата заснування Кривого Рогу – 1775 рік).

During archaeological excavations, ancient artifacts, details of the iconostasis, ornaments, fragments of glass and ceramic products, and instruments the temple was built with were discovered. The most interesting is the finding of the silver hryvnia of 1726, which indicates that 290 years ago the settlement could already exist (the official date of the establishment of Krivyy Rih - 1775).

Фундамент та макет під саркофагом першого кам'яного храму Святителя Миколая в Кривому Розі.
Збудований в 1862 році, зруйнований в 1934 році

•
Foundation and layout under the sarcophagus of the first stone church of St. Nicholas in Krivyy Rih.
Built in 1862, destroyed in 1934

«95 квартал», «95-й», площа Горького, «п'ятак» – це назва місцини у Кривому Розі, що у 1997 році дала назву криворізькій команді КВК, нині - славнозвісна «Студія "Квартал 95"».

"95-yi", "piatak", "95 kvartal", Gorkoho square are all different names of the same spot in Kryvyi Rih, that back in 1997 young lads and gals of Kryvyi Rih, led by Volodymy Zelenskyi, used to call their KVN team "95 kvartal", known now as "Studio "95 kvartal".

Меморіал «Годинник пам'яті» встановлений на честь 66-ї річниці визволення України від фашистських загарбників, відкритий у жовтні 2010 року на площі 30-річчя Перемоги.

“Hodynnyk pam'iaty (The clock of memory)” memorial, installed at the 30-richia Peremohy square in commemoration of the 66-th anniversary of Ukraines liberation from nazi occupation, opened in october 2010.

Станція Рокувата - «північні ворота» Кривого Рогу, відкрита після реконструкції у 2013 році • Rokuvata Station - the northern gate of Kryvy Rih, opened after reconstruction in 2013

ЗАЛІЗНИЧНІ ВОРОТА КРИВБАСУ

Кривий Ріг має славетне залізничне минуле. Його історія почалася з утворення в 1884 році Катерининської залізниці, що з'єднала кам'яновугільні копальні Донецького басейну із залізрудним Криворіжжям, та сприяла налагодженню обміну вантажами між промисловими регіонами.

Залізниця стрімко розвивалася, ставала все довшою та ускладнювала просторовий малюнок. У 1893 році до ладу стала Саксаганська гілка від станції Карнаватка до роз'їзду Рокувата, що в подальші 1894 - 1898 рр. була подовжена до роз'їзду Терни й далі до П'ятихаток.

У 1901 році збудована Інгулецька гілка до південних рудників. У 1902 році розпочато будівництво гілки від станції Довгинцеве в напрямку сучасного Запоріжжя. Останньою введена в експлуатацію в 1904 році Широківська гілка від станції Микола-Козельськ через містечко Широке до станції Апостолове.

Об'єктами Катерининської залізниці, що збереглися до нашого часу, є берегові устої моста Червоного (над балкою Північною Червоною) та міст Белелюбського, збудований у 1884 році через долину річки Інгулець, зруйнований під час Другої світової війни та відбудований у повоєнні дні.

RAILWAY GATES OF KRYVBAS

Kryvyi Rih has a glorious railway history which started in 1884 from the formation of Kateryninska railway. It connected coal mines of the Donetsk Basin with iron ore Kryvyi Rih region thereby facilitating the exchange of goods between industrial regions.

Railway increased its length and complicated its spatial pattern. In 1891, it was commissioned Saksahanska branch from the Karnavatka station to Rokuvata junction which was prolonged to Terny junction and further to Piatykhatty during 1894-1898. In 1900-1901 Inhuletska branch to the southern mines was constructed. In 1902 was started the construction of branch from the Dovhyntseve station towards modern Zaporizhzhia. Shyroktivska branch from Mykolo-Kozelsk station through Shyroke town to Apostolove station was the last to be commissioned in 1904.

There are some well-preserved facilities of Kateryninska railway – Red bridge abutment (above Northern Red Gully) and Bebeliubskyi bridge that was built in 1884 through the valley of the Inhulets river and destroyed during the Second World War and rebuilt in the postwar period.

Будівля залізничного вокзалу Кривий Ріг-Головний (1884) • Building of the railway hub Kryvyi Rih-Golovnyi (1884)

Ротонда на житломасиві Південного ГЗК • Rotunda at the Pivdennyi MPP block

Парк ім. Ю. Гагаріна • Yu. Gagarina park

Місто Кривий Ріг живописне не лише вдень, а й уночі. Оточене «криворізькими» горами-відвалами, насичене широкими й привабливими вулицями та проспектами, воно привітно запрошує познайомитися з його принадами під покривом ночі при сяянні зірок. Особливо неповторна краса нічного Кривого Рогу розкривається з висоти пташиного польоту.

The city Kryvyi Rih is not only wonderful during the day hours; the city is as much impressing during the night hours. Surrounded by dumps and divided by broad and beautiful street and avenues, this city seems to invite an observer to have a look deep into its heart while covered with the shadows and shining stars of night sky. A unique beauty of the night city is equally beautiful whether to admire it from the bird's-eyes view or from the sidewalks.

Колишній готель «Європейські номери» по вул. Синагогальній (тепер вул. Каунаська) • Formerly the "Evropeiski nomery" hotel on Synagagalna street (currently Kaunaska street)

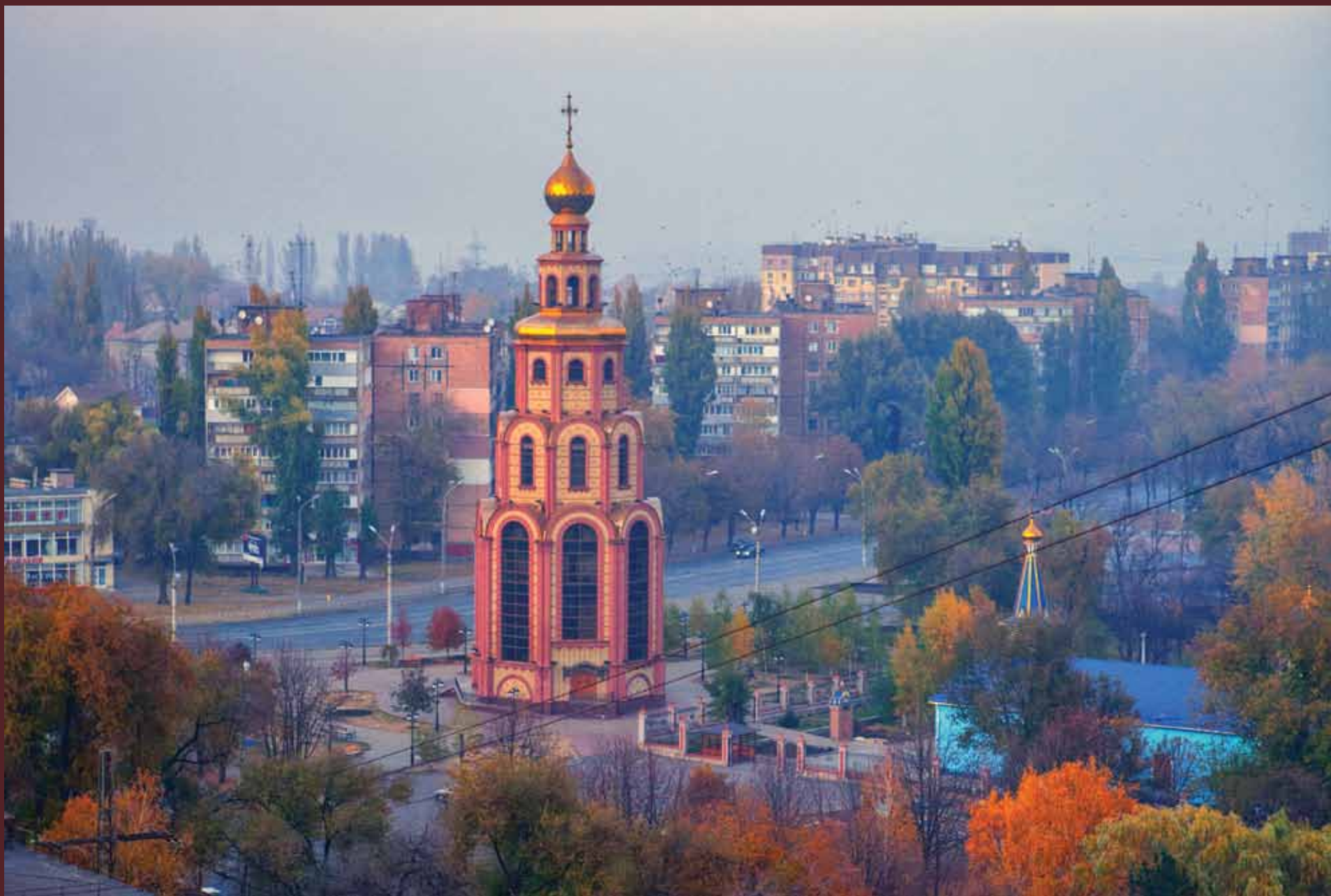
Фрагменти декоративного панно в архітектурі міста

Fragments of the decorative panels in the city architecture

Спасо-Преображенський кафедральний собор • Transfiguration Cathedral

Георгіївська дзвіниця на честь ветеранів і загиблих у Другій світовій війні • St. George bell tower in honor of the veterans and victims of the Second World War

Пам'ятник героям АТО
в Тернівському районі міста
•
The monument to the ATO heroes
in the Ternivskyi block

Пам'ятник воїнам - визволителям міста
•
Monument to soldiers - liberators of the city

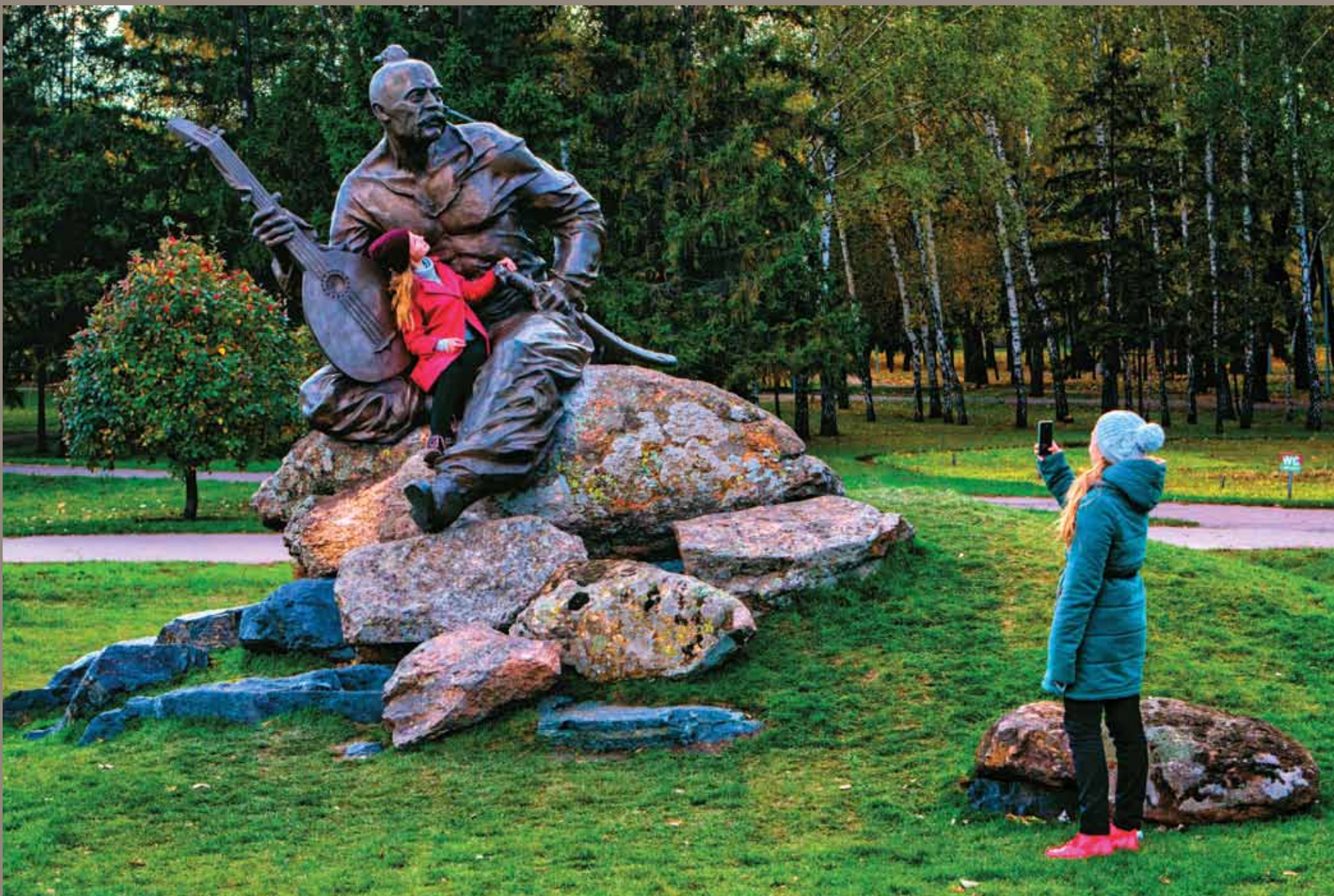

Міст через річку Саксагань, що веде в парк ім. Ю. Гагаріна • Bridge over the river Saksagan, leading to Yurii Gagarin park

Фонтан на проспекті Поштовому • A fountain on the Poshtovyi avenue

Пам'ятник Козаку Мамаю у парку Героїв • Monument to kozak Mamai in the Heroiv park

Фонтан на пл. Молодіжній напроти будівлі виконкому Криворізької міської ради • Fountain on Sq. Molodizhna opposite the building of the executive committee of the Kryvy Rih city council

Віддзеркалення осені • Autumns reflection

Осінь на Човниковій станції (парк ім. Федора Мершавцева) • Autumn at the Chovnykova station (Fedora Mershavtseva park)

Човникова станція в парку ім. Федора Мершавцева завжди була візитівкою міста, зведена в архітектурному стилі сталінського ампіру в травні 1957 року. Її розташування при злитті річок Саксагані та Інгульця додає особливої пейзажності, й вона чудово проглядається з усіх боків. Над павільйоном станції працювали архітектор Василь Суманєєв і скульптор Леонід Пержа. Ліплення виконували Анатолій Ярошенко та В'ячеслав Чиж. Човникова станція є улюбленим місцем молодят під час весільних прогулянок містом.

The boat station in Theodore Mershavtsev park has always been the city card, built in the architectural style of the Stalinist Empire in May 1957. Its location at the confluence of the Saksagan and Ingultsa rivers adds a special landscape, and it is beautifully viewed from all sides. Architect Vasily Sumaneev and the sculptor Leonid Peregr worked at the pavilion of the station. The molding was performed by Anatoly Yaroshenko and Vyacheslav Chizh. The boat station is a favorite place for newlyweds during city walks.

Пішохідний міст через річку Інгулець у районі мкрн. Карачуни • Pedestrian bridge over the river Ingulets in the area of mkr. Karachuny

Сплав на байдарках по річці Інгулець • Canoeing along the Inhulets river

МИСТЕЦЬКИЙ КРИВИЙ РІГ

Наше квітуче місто славиться на всю Україну талантами. Тут живуть митці, які роблять цікавим, захоплюючим місцеве культурне життя, ініціюють проведення найрізноманітніших заходів.

Своєрідним дзеркалом, у якому відображаються характерні особливості суспільства, його прагнення, духовний та інтелектуальний потенціал, є театральне мистецтво. У місті працюють 3 театри: Криворізький академічний міський театр драми та музичної комедії імені Тараса Шевченка, Криворізький академічний міський театр музично-пластичних мистецтв «Академія руху», Криворізький міський театр ляльок.

У Кривому Розі проводяться численні мистецькі фестивалі й конкурси, з яких найбільш знаковими є: «Весна Рудани» – наймасовіший фестиваль народної творчості, міський фестиваль мистецтв національно-культурних товариств «Єдина родина – моя Україна», який демонструє, що Кривий Ріг збирає та об'єднує людей різних національностей у одну велику й дружню родину, кінофестиваль «Кіно під зорями» – свято мистецтва й творчості, що з року в рік збирає все більшу кількість учасників і глядачів, набуваючи популярності далеко за межами міста та країни, Міжнародний фестиваль козацької пісні – пісенний фест, який вражає яскравим колоритом та масштабністю, всеукраїнський фестиваль джазового мистецтва «Джаз на Поштовій», що популяризує джазову музику серед юнацтва та молоді, демонструючи багатогранність музичної імпровізації та багато інших.

З 1970 року функціонує Криворізький державний цирк, тільки 9 міст в Україні мають такі заклади.

Міський виставковий зал є справжнім духовно-просвітницьким центром. Постійно розширюється палітра його заходів.

Традиції, що склалися в галузі культури міста, постійно підтримуються й збагачуються. Вони спрямовані на задоволення різноманітних смаків і вподобань населення, наповнення духовної скарбниці Кривого Рогу, надання потужного імпульсу духовному розвитку країни.

ARTISTIC KRYVVI RIH

Our beautiful city is famous all over Ukraine for its talents. Here live artists who initiate a variety of events in order to revive the local cultural life.

The dramatic art is kind of a mirror which reflects the characteristics of society, its aspirations, spiritual and intellectual potential. There are three theaters in the city: Academic Municipal Theater of Drama and Musical Comedy named after Taras Shevchenko, Municipal Theatre of Music and Plastic Arts "Academy of Movement", Kryvyi Rih Municipal Puppet Theatre.

The city has hold a great number of music, dance, literary festivals, the most significant of which are the following: "Rudana's Spring" is the most popular festival of folk art, which involves amateur groups and performers of all ages; All-Ukrainian literature and art festival "Red texts", Art Festival of national-cultural minorities "Ukraine is my family", which proves that Kryvyi Rih gathers and unites people of different nationalities into a large and friendly family. Film festival "Movie under the stars" is a holiday of art and creativity, which gathers more and more participants and spectators each year, gaining popularity far beyond our city and country.

The Kryvyi Rih state circus has functioned since 1970. Only 9 Ukrainians cities has such establishments

An exhibition hall of the city has become a real spiritual and educational center. A variety of activities is constantly growing, a poetic and creative room are successfully functioning under the establishment.

The traditions formed at the city's cultural branch are being constantly supported and enriched. They are aimed at meeting the diverse tastes an preferences of the population, filling the spiritual treasury of Kryvyi Rih, providing a powerful impetus for spiritual development.

Криворізький державний цирк • Kryvyi Rih State Circus

Криворізький академічний міський театр драми та музичної комедії ім. Тараса Шевченка • Kryvyi Rih academic theatre of drama and musical comedy of Taras Shevchenko

Вистави у Криворізькому академічному міському театрі музично-пластичних мистецтв «Академія руху»

Performances at the Kryvyi Rih municipal academic theatre of musical-plastic arts «Academia ruhu»

Кривий Ріг – унікальний у своєму роді та один з найбагатших на корисні копалини регіон України. Його надра містять близько 40 елементів таблиці Менделєєва. Найбільш важливі з них – родовища залізної руди, поклади бурого вугілля, мармур, доломіти (40% балансових запасів України), покрівельні та талькові сланці, сурик, вохра, будівельні піски, суглинки, скандій, ванадій та ін.

Існують різні пояснення причин походження цих природних ресурсів.

Науковій версії появи на Криворіжжі покладів залізної руди присвячені праці десятків учених з різних країн світу.

Ми пропонуємо ознайомитися зі зворушливою легендою про красуню Рудану.

ЛЕГЕНДА ПРО РУДАНУ

Ще в давні часи оселилося в наших краях велике й могутнє плем'я. Його мешканці обробляли землю, вирощували хліб, розводили худобу. Ніщо не віщувало біди, люди жили в мирі та злагоді й були щасливими. Але одного року літо виявилось дуже засушливим, пекуче сонце спалило врожай і траву, люди залишилися без хліба. Єдиним порятунком стали рибальство та полювання.

З приходом весни люди знову засіяли зерна. І знову згоріли паростки під нестерпним палючим сонцем. Покинули ті місця звірі, риба пішла на дно, жителям племені загрожувала голодна смерть.

І тоді рада старійшин вирішила назавжди залишити ці місця, шукаючи притулку в інших землях. Зібралися в дорогу й готові були вирушити, коли один зі старійшин промовив: «Ми прогнівили богів, і за це вони наклали на нас покарання. Сьогодні боги сказали мені: для того, щоб поля приносили врожай і було достатньо дощів, а сонце не було таким спекотним і палючим, найкрасивіша і найщасливіша пара з нашого племені повинна принести себе в жертву».

Люди стояли мовчки, пригнічені такою звісткою, і не знали, як їм чинити далі. Тоді вперед виступила синьоока степова красуня, найкрасивіша дівчина племені на ім'я Рудана. Слідом за нею з натовпу вийшов молодий вродливий юнак, її наречений. Удвох вони попрямували до скелі, біля якої завжди відбувалися жертвопринесення Богам. Люди намагалися зупинити їх. Але

Рудана нікого не слухала – горда й вродлива, вона впевнено прямувала до скелі, сповнена прагнення врятувати свій народ. Побачивши, що Рудана не зважає на їхні благання, люди почали вмовляти юнака. На якусь мить він сповільнив крок, але Рудана вже піднялася на вершину й кинулась в річку, що протікала під скелею.

Завирувала вода в річці, піднялися велетенські хвилі й стали червоними від крові степової красуні. Раптово ураганний вітер і буря сколихнули все навкруги. Юнак кинувся до вершини, туди де щойно прощалася з плем'ям його кохана, і, не замислюючись, поринув слідом за красунею Руданою. Люди не рухалися, вражені подвигом дівчини-красуні й сміливця-юнака.

Розпочалася страшна буря, вибухнув грім і спалахнули блискавки. Стихія шаленіла кілька днів і ночей. На зміну їй прийшли погожі дні, засяяло ясне сонечко, навколо зазеленіла трава, на полях піднялися посіви, закружляли й заспівали пташки. Прозорою та повноводною стала річка, а кров степової красуні Рудани пішла глибоко в надра землі й перетворилася на залізну руду. Ближче до поверхні над червоною рудою лежить трохи світліша порода. Старі люди говорили, що це юнак тілом прикриває свою кохану – відважну степову красуню Рудану.

Рудана подарувала нам свої скарби, які ми сьогодні називаємо «скарби Рудани» і якими славний та багатий наш рідний Кривбас.

Kryvyi Rih a unique in its kind and one of the richest in natural resources region in Ukraine.

The most important – ore deposits of brown coal, marble, dolomite (40% of balance reserves of Ukraine), talc and roofing slates, red lead, ocher, mummy, building sand, loam, scandium, vanadium and about 40 elements of the periodic table.

There are various explanations for the origin of these natural resources.

The work of dozens of scientists from around the world were devoted to the deposits of iron ore, their appearance in Kryvyi Rih. We offer you to get acquainted with the touching legend about beauty Rudana.

LEGEND ABOUT RUDANA

Long time ago, in ancient times, a large and mighty tribe settled in our lands. Its inhabitants were cultivating the land, growing the bread, and raising cattle. Nothing provoked misery, people lived in peace and harmony and were happy. But one year the summer turned out to be very dry, the burning sun burned the crop and grass, people were left without bread. The only salvation was fishing and hunting.

With the coming of spring, people again sowed the grain. And again the sprouts were burned under an unbearable scorching sun. The beasts left those places, the fish went to the bottom, the inhabitants of the tribe were under the threat of starving to death.

And then the council of the elders decided to leave these places forever, seeking asylum in other lands. They get ready to leave, when one of the elders said: "We have provoked the gods, and for this they have imposed punishment on us. Today, the gods told me: in order for the fields to bring the harvest and there was enough rain, and the sun was not so hot and scorching, the most beautiful and happiest couple of our tribe should sacrifice themselves."

People stood silently, concerned about such news, and did not know what to do further. Then the blue-eyed steppe beauty, the most beautiful girl of the tribe named Rudana, came forward. Following her, a young, handsome man, her fiancée, came out of the crowd. Together, they headed to the rock, near which the tribe always sacrificed to the gods. People tried to stop them. But Rudana

did not listen to anyone - proud and beautiful, she confidently headed to the rock, full of desire to save her folk. Seeing that Rudana does not pay attention to their petitions, people began to chase the young man. For a moment he slowed down the step, but Rudana had already reached the top and rushed to the river flowing under the rock

The water was seething in the river, giant waves rose and became red from the blood of the steppe beauty. Suddenly, the hurricane wind and storm shook everything around. The young man rushed to the top, where his beloved had just said goodbye to the tribe, and, without thinking, plunged after the beautiful Rudana. People did not move, struck by the feat of a beautiful girl and a brave young man.

A terrible storm started, thunder exploded and lightning broke out. The nature was raging for several days and nights. Then it changed to the good days, a clear sunset shone, the grass was green around her, crops were rising on the fields, birds were whirling and singing. The river was transparent and full of water, and the blood of the steppe beauty Rudana went deeply into the depths of the earth and turned into iron ore. Closer to the surface above the red ore is a slightly lighter. Old people said that it is because the young man is covering his beloved woman - the brave steppe beauty Rudana.

Rudana presented us her treasures, which we call today "treasures of Rudana" and which is our glorious and rich native Kryvbas in.

«Серце» ПАТ «Південний ГЗК» • Heart of the Pivdennyi MPP

Десь на червоній планеті • Somewhere on the red planet

Це кар'єр, що експлуатується гірничо-збагачувальним комбінатом «Укрмеханобр», де видобуваються втрачені багаті залізні руди верхніх горизонтів. Продукцією комбінату також є талькові сланці, фарби рудні, щебінь, суглинок, глини.

This is a quarry operated by the ore mining and processing enterprise Ukrmehanoobr, where the rich iron ores of the upper horizons are extracted. The plant also produces talcum shales, ores, rubble, loam, clay.

Вени Кривбасу • Veins of Kryvbas

Діючі залізорудні кар'єри Кривого Рогу являють собою не просто місце видобутку корисних копалин – залізистих магнетитових кварцитів, гематит-мартитової руди або бурих залізняків. Вони утворюють неймовірні краєвиди, що вражають, в першу чергу, своїми масштабами. На кар'єрі Південного гірничо-збагачувального комбінату, починаючи з 1953 року, з надр землі добуто людиною 1,55 млрд. т. залізорудної сировини. Його площа дорівнює майже трьом таким країнам, як Монако. У фантастичні кольори забарвився Глеюватський кар'єр Центрального гірничо-збагачувального комбінату. Найдовший (5,8 км) кар'єр у Кривому Розі – Ганнівський Північного гірничо-збагачувального комбінату. Найглибший кар'єр в Україні – Першотравневий Північного гірничо-збагачувального комбінату (глибина 470 м, довжина 3 км, ширина 2,5 км). Йому не поступається й кар'єр Інгулецького гірничо-збагачувального комбінату, глибина якого 460 м, ширина 2,1 км, довжина 3,35 км.

The operating iron ore mines of Kryvyi Rih are not only places to extract minerals - ferruginous magnetite quartzite, hematite-martite ores or brown iron ores. They are also an unbelievable sight, that astonishes with its scale. Since 1953 roughly 1,55 billion tons of iron ore was extracted from the Pivdennyi mineral processing plant mine (3 kilometers long, 2,65 kilometers wide and 429 meters deep). The total area of the quarry equals triple the area of a country, such as Monaco. Many colors can be witnessed at the gigantic Gleiuvat'sky quarry of Tsentralnyi mineral processing plant. The longest (5,8 km's) quarry of Kryvyi Rih is Ganniv'skyi mineral processing plant. The deepest in Ukraine is Pershotravnevyyi quarry of Pivnichnyi mineral processing plant (470 meters deep, 3 km's long, 2,5 km's wide). Not far behind in scale is the quarry of Inhulets'kyi mineral processing plant - 460 meters deep, 2,1 km's wide, 3,35 km's long.

Відвал південніше Глеюватського кар'єру • Heap to the south of Gleiuvat'skyi quarry

Кар'єр ПрАТ «Інгулецький ГЗК» з висоти пташиного лету • Inhuletskyi MPP quarry from the height of the bird's eye

Борт кар'єру ПрАТ «Інгулецький ГЗК» на заході сонця • The edge of the quarry PJSC "Inguletskyi Mining" at the sunset

Вени Кривбасу • Veins of Kryvbас

З висоти пташиного лету • From the height of the bird's eye

Південний гірничо-збагачувальний комбінат – перше підприємство в країнах СНД, збудоване для видобутку і збагачування залізистих магнетитових кварцитів із отриманням залізорудного концентрату та доменного агломерату. Днем заснування комбінату вважається 27 липня 1955 року. За понад 60-річну історію кар'єр став полігоном для досліджень, випробувань, упровадження передових технологій та техніки, школою передового досвіду, кузницею кваліфікованих кадрів.

Pivdennyi MPP - the first factory in the CIS, built to mine and enrich ferruginous magnetite quartzite to obtain iron ore concentrate and blast furnace sinter. The exact date of creation is considered to be on July 27 1955.

Throughout its 60-years long history the quarry turned into a site for research, testing and implementation of cutting edge technology and machinery, a school of advanced experience, the forge of qualified personnel.

Північно-східний борт кар'єру ПрАТ «Інгулецький ГЗК» • North-east edge of the quarry PJSC "Inguletskyi Mining"

Багат шаровий «пиріг» кар'єру ПАТ «Південний ГЗК» • Multilayer "pie" of PJSC "Southern Mining" quarry

Масовий вибух у кар'єрі ПАТ «Південний ГЗК» • Massive explosion at the Pivdennyi MPP quarry

Масовий вибух у кар'єрі ПАТ «Південний ГЗК» • Massive explosion at the Pivdennyi MPP quarry

Невтомні трударі (БіЛАЗ-самоскид вантажопідйомністю 130 тон)

- Tireless workers (BelAZ-dump truck with a carrying capacity of 130 tons)

Экскаватор HITACHI • Excavator HITACHI

Рух транспорту в Глеюватському кар'єрі • Transport movement at the Hleiuvatsky quarry

Акценти сонця • Accents of the Sun

Вечірня зміна засипає відпрацьований кар'єр №1 Новокриворізького ГЗК • Evening shift is filling the depleted quarry with earth at the № 1 NK MMP

Видобуток залізної руди в кар'єрі «Північний» • Iron ore mining at the quarry "Pivnichnyi"

Графіка робочих буднів • Busy work days graphics

Долина різнокольорових пагорбів • Multicolor hills valley

Зиг'заг' долі • Zigzag of fate

Залізорудні спеції «Планети Кривий Ріг» • Iron ore spices of «Kryvyi Rih planet»

Відвали порожніх гірських порід – криворізькі «кам'яні моря» • Empty rocks dump - «seas of stone» of Kryvyi Rih

Після дощу • After the rain

Своєрідними родзинками міста є червоні калюжі промислових зон. Їхній колір обумовлений присутністю у воді мінералу гематиту, який є звичайним оксидом заліза, що широко представлений на промислових ландшафтах та ґрунтах Кривого Рогу. Поруч із шахтами утворилися 5 штучних озер, де відкачана з підземних горизонтів вода накопичується для подальшого відстоювання та очищення.

Red colored pools and lakes of Kryvbas are peculiar distinctive features of the city. The red color is provided by hematite, that gets into water, which is just a common iron oxide and is pretty widespread on the industrial landscapes and dirt roads of Kryvyi Rih. Near the mines 5 artificial lakes were created, where water, pumped up from the underground during mining operations, is gathered and stored for further filtration.

Криворізький «Марс» • "Mars" of Kryvyi Rih

Жага до життя • Thirst for life

ПРОВАЛЬНІ ЛАНДШАФТИ ТА ШТОЛЬНІ КРИВОРІЖЖЯ

Захоплюючими та вражаючими є провальні зони Кривбасу, що являють собою справжні місячні пейзажі. Вони є результатом обвалення стель порожнин верхніх горизонтів шахт. Найглибші досягають глибини понад 200 метрів.

Найвидовищніші розташовані на території «Криворізької Аризони» у північній частині міста в районі шахт «Гвардійська» та «Тернівська».

Низка провалів є за шахтою «Ювілейна» та в районі старого Галковського рудника.

Особливістю провалів є значна глибина, крутизна схилів, вражаючий червоний колір, розкрита безодня залізних надр Землі, де турист, споглядаючи, може уявити дорогу до центру планети.

На території міста та околиць збереглися штольні дореволюційних рудників.

Найвідоміший старий Кочубеївський рудник розташований на північній околиці Криворіжжя. Діє на початку ХХ століття. Тут чудово зберігся невеликий залізорудний кар'єр, де видобувався бурий залізняк, та його відвал. Окрасою індустріального ландшафту є підземний світ рудника: 7 штолень загальною довжиною понад 200 м, 3 підземні порожнини з висотою стель до триповерхового будинку, де живуть кажани. Підземелля Кочубеївського рудника передають майже всі принади виробок старих і сучасних шахт Кривбасу.

THE DEFECTIVE LANDSCAPES AND ADITS OF THE KRYVORIZHIA

Collapse zones of Kryvbas are exciting and impressive places, which look like real moonscapes. These places appeared as a result of collapse of ceilings of empty upper mines' horizons.

The deepest floppy zones reach the depth over 200 meters.

The most magnificent floppy zones are located on the territory of "Kryvyi Rih Arizona" in the north part of the city within the district of "Gvardiyska" and "Ternivska" mines.

Chain of collapses are located behind "Yuvileyna" mine and in the district of Galkovskiy old mine.

The unique characteristic of collapses is their significant depth, steep slopes as a mountain's ones, an impressive red color, exposed heap of iron bowels of the Earth where tourist can imagine the road to the center of Planet.

On the territory of the city and the outskirts pre-revolutionary mines have been preserved.

The most famous old Kochubeyvsky mine is located on the northern outskirts of Kryvorizhia. Acted at the beginning of the twentieth century. There a fine iron-ore quarry was preserved, where brown iron ore was mined, and its dump occurred. The decoration of the industrial landscape is the underground world of the mine: 7 adits of a total length of more than 200 m, three underground cavities with height of ceilings to the level of a three-story building where bats live. The undergrounds of the Kochubeyevsky mine show almost all the delights of the workings of the old and modern mines of Kryvbas.

Вид з дна провальної
воронки «Гніздо Дракона»

•
View from the bottom
of the "Gnizdo Drakona" shaft

Печера гірського короля
•
Cavern of the mountain king

Стародобровольський рудник • Starodobrovolskyi mine

Кочубеївський рудник • Kochubeyivskyi mine

ПІДЗЕМНИЙ КРИВИЙ РІГ

Кривий Ріг «найглибше» місто в Європі, створене завдяки невпинній важкій праці шахтарів. «Підземне шахтарське місто» налічує 8 діючих шахт чотирьох промислових підприємств міста – публічних акціонерних товариств «Криворізький залізорудний комбінат», «АрселорМіттал Кривий Ріг», приватних акціонерних товариств «Суша Балка», «Центральний гірничо-збагачувальний комбінат». Під землею прокопано 2,5 тис. км підземних ходів – квершлагів, штреків, ортів, видобувних камер, штолень.

Рекордно глибокі шахти Європи саме тут. Це – «Гвардійська» (-1620 м), «Тернівська» (-1605 м), «Родіна» (-1570 м), «Ювілейна» (-1530 м), «Октябрська» (-1490 м). Крім перелічених є менш глибокі, проте не менш значимі шахти. Це – ім. Фрунзе (-1293 м), ім. Артема-1 (-1135 м), ім. Орджонікідзе (-527 м).

Спуск у шахти на такі глибини нагадує подорож до центру Землі. Це справжня пригода, адже можна побачити, як працюють шахтарі, бурильні станки, скреперні лебідки, навантажувальні машини, який шлях проходить залізна руда від моменту добування до підняття на поверхню.

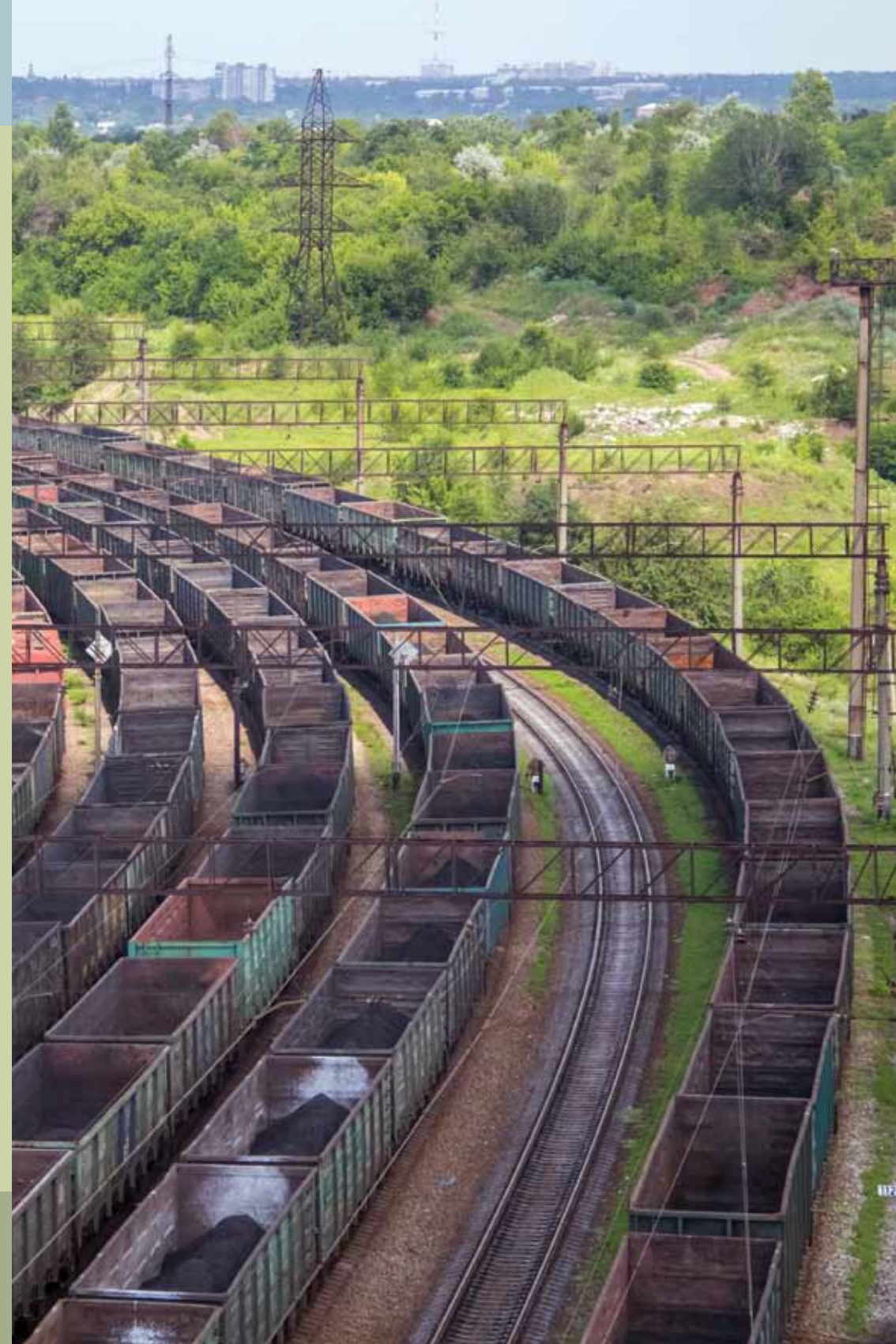
UNDEGROUND KRYVYI RIH

Kryvyi Rih is "the deepest" city in Europe. Precisely due to incessant hard work of miners we have "underground miner's city", that consists of 8 operating mines 4 industrial plants of the city which are Public Joint Stock Companies "Kryvyi Rih Iron Ore Complex", "ArcelorMittal Kryvyi Rih", Private Joint Stock Companies "Sukha Balka", "Central Mining and Concentration Complex". There are 2,5 thousand kilometer of underground passages - cross-cuts, drifts, shafts, mining chambers, shafts.

Here there are record deep mines in Europe. They are "Hvardiyska mine" (1620 meters), "Ternivska mine" (1605 meters), "Rodina" mine (1570 meters), "Yuvileyna mine" (1530 meters), "Oktyabrskaya mine" (1490 meters)

In addition to the above-mentioned, there are mines which are not that deep, but not less significant. They are Frunze mine (1293 meters), Artem-1 mine (1135 meters), Ordzhonikidze mine (527 meters).

Way down to the mines on such depth reminds a trip to the center of Earth. It is the real adventure as you can see work of miners, boring rigs, scraper winches, loaders, the way of iron ore from the moment of mine to elevation to the surface.

Глибокі горизонти криворізьких фотографів • Kryvyi Rih photographers in the mine

Шахта «Тернівська» ПАТ «Криворізький залізорудний комбінат», горизонт – 1315 м

«Ternivska» mine of the «Kryvyi Rih iron ore integrated works» public corporation, depth - 1315 meters

Зі світу фантастики

From the world of science fiction

Робота бурового станка на шахті «Тернівська» ПАТ «Криворізький залізорудний комбінат»

Mining drill at work at the «Ternivska» mine of the «Kryvyi Rih iron ore integrated works» public corporation

КРИВИЙ РІГ МЕТАЛУРГІЙНИЙ

Розвиток металургії на Криворіжжі вчені відносять ще до скіфських часів. Деякі автори згадують про знахідки залишків плавильних печей у балках Дубовій, Червоній та Ковальській. Достовірно відомо, що першим металургійним підприємством був Гданцівський чавуноливарний завод акціонерного товариства Криворізьких залізних руд, який було збудовано у 1890 - 1892 рр. На заводі працювало 3 доменні печі, кожна об'ємом 200 м³, висотою 18 метрів при добовому виробництві 400 пудів чавуну.

У 1931 році розпочалося будівництво іншого металургійного гіганта – Криворізького металургійного заводу, а в серпні 1934 року запрацювала перша доменна піч цього підприємства – «Комсомолка». У грудні 1974 року введено в експлуатацію найпотужнішу у світі доменну піч №9, корисним об'ємом 5 000 м³, що й донині залишається найбільшою в Україні та однією з найбільших у світі.

Сьогодні – це підприємство має назву публічне акціонерне товариство «АрселорМіттал Кривий Ріг». З використанням металопродукції підприємства створюються унікальні конструкції та найбільш знакові об'єкти по всьому світу:

- хмарочос Бурдж-Халіфа в Дубаї, що має висоту 828 м;
- собор Святої Трійці в Тбілісі, що входить у трійку найвищих православних споруд світу;
- стадіон «Олімпійський» у Києві.

KRYVYI RIH – METALLURGICAL

Some scientists associate the development of metallurgy in Kryvyi Rih region with the pre Scythian times. Some authors mention the remains of melting furnaces in gullies of Dubova, Red and others, but they were not documented in a proper way.

It is known that the first company to be commissioned was Hdantsivkyi Ironworks of Kryvyi Rih Iron Ore Company, which was built in 1890-1892. The plant was designed only for pig iron foundry. The plant exploited three blast furnaces, each of 200 cubic meters capacity, of 18 meters height and 400 tons daily output.

In 1931, it was started the construction of another steel giant – Kryvyi Rih Metallurgical Plant. On August 4, 1934 the first blast furnace “Komsomolka” was blown in. In December 1974, the world’s most powerful blast furnace (№9) with effective volume of 5000 cubic meters was commissioned; the blast furnace is still the largest in Ukraine and one of the largest blast furnace in the world.

Currently, this enterprise names Public Joint Stock Company “ArselorMittal Kryvyi Rih”.

With usage of steel products of PJSC ArselorMittal Kryvyi Rih’s production the unique constructions and the most significant objects throughout the world are being created:

- Burj Khalifa Skycraper in Dubai, which has a height of 828 m;
- Holy Trinity Cathedral in Tbilisi, which is the highest of three top Ortodoxbuildings of the world;
- ‘Olimpic’ Stadium in Kyiv and others.

Видача коксу.
ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг»
•
Coke delivery.
AMKR (ArcelorMittall Kryvyi Rih)

Горновий – основна професія металурга доменного департаменту
ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг»

•
Blast-furnace operator is the main specialization of a metallurgist
in the blast-furnace department
of the AMKR (ArcelorMittall Kryvyi Rih) public corporation

Сталеві заготовки – готова продукція ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг»

•
Steel billets - final product of the AMKR (ArcelorMittall Kryvyi Rih) public corporation

Коксові батареї №5, 6 ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» • Coke batteries №5, 6 of the AMKR (ArcelorMittal Kryvyi Rih) public corporation

Доменна піч № 9 ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» • Blast-furnace № 9 of the AMKR (ArcelorMittal Kryvyi Rih) public corporation

КОПРИ ШАХТ – ЦЕ КРИВОРІЗЬКІ «ЕЙФЕЛЕВІ ВЕЖІ»

Якщо ви вже бували в Кривому Розі, то вам на шляху траплялася чимала кількість копрів. Це споруди, що розміщуються над стволом шахти. Там розташовують пристрої для скіпів (ємності, за допомогою яких з-під землі підіймають 25 – 50 тонн залізної руди) і клітей (ліфти для перевезення людей).

Віднедавня місцеві копри стали називати «криворізькими ейфелевими вежами». Це чудові оглядові майданчики, висота деяких з них сягає понад 100 м над землею. Символічним є те, що криворізька залізна руда була використана для будівництва Ейфелевої вежі в Парижі.

З висоти копрів відкривається неосяжна краса промислового міста, що в теплу пору року потопає в парках і лісах, неначе зелений острів посеред українського степу. Копри бувають як баштові, що виготовляються із залізобетону, так і зроблені суто з наземних металевих конструкцій.

Висоти баштових копрів найбільших шахт Кривбасу: «Гігант-Глибока» – 102 м, «Клітьова ім. Кірова» – 64 м, «Східна» – 108 м, «Родіна» – 102 м, «Зоря» – 64 м, «Ювілейна» – 106 м, «Гвардійська» – 102 м, «Тернівська» – 102 м. Із наземних металоконструкцій зроблені копри шахт: ім. Артема (78 м), ім. Фрунзе (78 м), ім. Орджонікідзе, «Октябрська» та багато інших.

THE HEADFRAMES ARE THE “EIFFEL TOWERS OF KRYVYI RIH”

If you have already visited Kryvyi Rih than you must have seen lots of headframes. These structures, which are placed above the shaft of mine, where devices for skips are set (vessels, with the help of which 25-50 ton of iron ore can be lifted from the under ground) and cages (elevators for people transportation).

Kryvyi Rih iron ore was used for the building of the Eiffel Tower in Paris. Since recently local head frames are named “Eiffel Tower of Kryvyi Rih”. They are wonderful observation places, the height of some of them reaches 100 meters above the ground.

From the height of the headframes one can enjoy a marvelous view of industrial city, drown in parks and woods in warm seasons like a green island in the middle of the Ukrainian prairies.

Headframes can be both tower, made of reinforced concrete, and can be made of land-grounded metallic construction.

Heights of tower headframes of the largest mine of Kryvbas are: “Gigant-Gliboka” – 102 m, “Klitova Kirova” – 64 m, “Shidna” – 108 m, “Rodina” – 102 m, “Zorya” – 64 m, “Yuvileyna” – 106 m, “Gvardiyska” – 102 m, “Ternivska” – 102 m.

Headframes of such mines as Artem (78 m), Frunze (78 m), Ordzhonikidze, “Oktyabrskaya” and many others are made of land-grounded metallic construction.

Долина криворізьких «ейфелевих веж» • “The valley of “Eiffel Towers” of Kryvyi Rih

Баштові копри шахт «Першотравнева 1 - 2» • Pitheads of the "Pershotravneva 1 - 2" mines

У сяйві вечірніх вогнів • In the glow of the evening lights

Вечірній кар'єр ПАТ «Південний ГЗК» • Evening quarry PJSC "Southern Mining"

Один із копрів шахти «Родіна» ПАТ «Криворізький залізорудний комбінат» • One of the headframe of the mine "Rodina" of PJSC "Krivoriizky Hall of Azotrudnic Combine"

Копер шахти «Родіна» ПАТ «Криворізький залізорудний комбінат» • The headframe of the mine "Rodina" of PJSC "Krivoriizky Hall of Azotrudnic Combine"

Захід сонця над провальними ландшафтами за шахтою «Гвардійська» • Sunset over the faint landscapes behind the mine "Guardiiska"

Захід сонця над мікрорайоном Зарічний • Sunset at the Zarichnyi suburb

Індустріальна спадщина – залишки старого мосту через балку Північну-Червону (1898) • Industrial heritage - remains of the old bridge across the Pivnichna-Chervona beam (1898)

Один із скіфських курганів Криворіжжя • One of the Scythian mounds of Kryvorizhia

Незаймана краса промислового міста • The pure beauty of an industrial city

Маловідомі куточки, які приваблюють мандрівників • Less famous places to visit, that attract the travelers

Промінь сонця на краю селища Бурщиків. Цвітіння • Ray of sunlight on the edge of the settlement Burshchykiv. Blooming

«КРИВОРІЗЬКІ ГОРИ» – ВІДВАЛИ

Цих гір ви не знайдете на жодній мапі світу, проте за загальним визначенням гора є формою рельєфу, різке локальне ізольоване піднесення земної поверхні над сусідніми відносно вирівняними ділянками, що характеризується чіткою лінією підшви (границею переходу від рівнини до власне гори), різкими коливаннями відносних висот.

Наші «криворізькі гори» – це відвали порожньої породи та супутньої гірської маси з кар'єрів, шахт, збагачувальних фабрик та доменних печей. Загальна площа «криворізьких гір» – 12,5 тис. га, їх вік коливається від 1885 року до цього часу.

Бурщицький відвал розташовано в південній частині міста. Відсипаний у середині 90-х рр. XX століття, в результаті діяльності Новокриворізького гірничо-збагачувального комбінату. Відвал піднімається над історичною частиною міста, звідси відкривається найкраща панорама нічного Кривого Рогу.

Петровський відвал розташовано в центральній частині міста, на місці колишньої шахти ім. Петровського, що припинила діяльність наприкінці 50-х рр. XX століття.

Відвали Першотравневого кар'єру Північного гірничо-збагачувального комбінату унікальні тим, що їх територія засаджена кримськими соснами, які мають комфортні умови для успішного розповсюдження поза межами штучного насадження й нагадують Кримські гори.

Найграндіозніші відвали - насипи порожньої породи відсипані Південним гірничо-збагачувальним комбінатом, що через значну висоту, розміри та підступ впритул з обох боків до річки Інгулець називають **Криворізьким Гранд-Каньйоном**.

“THE MOUNTAINS OF KRYVYI RIH” – DUMPS

You will not find these mountains on any map of the world. But according to the general definition a mountain is a form of relief, sharp local isolated elevation of surface of earth above nearby relatively flat areas, that is characterized by the sharp-cutline of the sole (the line of transformation from plain to mountain) and sudden variation of relative heights.

Our “Kryvyi Rih mountains” – are heaps of barren rock that was formed as a result of accumulation of concomitant mined rock from quarries, mines, dressing plants and blast furnaces. The total area of “Kryvyi Rih mountains” is 12,5 thousand of hectares, its age ranges from 1885 to nowadays.

Burshchytskyi heap is situated in the south part of the city. It was mounded in the middle 90th of XX century as a result of operating of former Novokrivorizkiy Mining and Concentration Complex. The heap rises above historical part of the city, the best panorama of the night city opens from this place.

Petrovskyi heap is located in central part of the city, on the place of a former mine named after Petrovskyi, which stopped its activity at the end 50th of XX century.

The heaps of Pershotravnevyi quarry of North Mining and Concentration Complex are unique. The territory of this heap was planted with Crimea's pine-trees as an experiment. Pine-trees grow in comfortable conditions for successful expansion outside the artificial plantings, that is why these heaps remind the Crimean mountains.

The most massive heaps are banks of barren rock that were made by South Mining and Dressing plant were named **“Grand Canyon of Kryvyi Rih”** because of their considerable height, dimension and closely approach to the both sides of the Inhulets river.

Ландшафти біля кар'єру ПрАТ «Інгулецький ГЗК» • Landscapes surrounding the Inhuletskyi MPP quarry

ЗАТОПЛЕНІ КАР'ЄРИ КРИВОРІЗЖЯ

Походження двадцяти трьох криворізьких водойм пов'язані з діяльністю численних промислових підприємств. Це місця колишнього видобутку корисних копалин. Після завершення робіт чаші кар'єрів почали заповнюватися джерельними, ґрунтовими та дощовими водами й утворилися озера.

Поділяють кар'єри за видами добутих корисних копалин:

- залізорудні, наприклад: Пастуховські (час початку утворення – 1908 р.), озера Візирки (1964 - 1974 рр.), Стародобровольські (1937 р.), «Криворізький Байкал» (від кінця 1980-х рр.);
- гранітні, як от: Карачунівський (з 2-ї половини 1990-х рр.) та кар'єр у районі 7 го Зарічного мікрорайона (від 1999 р.).

У окремих кар'єрах дайвери проводять занурення та спостереження за чарівним світом підводного царства. Є озера, що скоро можуть зникнути з мапи. Їх засипають відвалами порожньої породи, наприклад, як це сталося з кар'єром «Радянський». Така ж доля може бути й у озера «Криворізький Байкал», яке за орієнтовними підрахунками дослідників має глибину 70 м.

У Кривому Розі є ще декілька озер, що утворилися на дні провальних лійок і котловин, закупорених глинистими пробками. Всі вони малодосліджені, але в народі деякі вже мають і свої власні назви – «Чорне», «Чаша».

Колись неозерний край Кривого Рогу наразі перетворився на справжнісіньку озерну територію з водоймами природно-антропогенного походження.

FLOODED QUEERS OF THE KRYVORIZHIA

Twenty-three ponds appeared in Kryvyi Rih as a result of numerous industrial plants' activities. These places are former minerals mining places. After completion of work bowls of quarries were filled with spring, ground and rain waters, as a result the lakes were formed.

Quarries are divided by the type of minerals mined there:

- iron ore quarries, for example, Pastuhovski (formation began in 1908), Vizirka lake (1964-1974), Starodobrovoilsk (1937), "Kryvyi Rih Baikal" (since the end 1980);
- granite quarries - Karachunivskiy (from second part 1990), Oktyabrskiy, in the micro district Zarichniy (since 1999).

Divers do dipping and observe the magic world of underwater kingdom in some quarries. There are lakes that can disappear from the map very soon. These lakes are filled up by dumps of barren rock as it happened with the quarry "Radyanskiy". The same fate may wait for the lake "Kryvyi Rih Baikal", which according to the rough accounts of researchers is 70 meter deep.

There are several lakes in Kryvyi Rih which were formed at the bottom of bailer-shaped fallings and foundation ditches that are corked by the clayey stopper. All of them are not explored enough, but people have already given the names to some of them - Black, Bowl.

Formerly, Kryvyi Rih was not lacustrine region but now it became really lacustrine territory with ponds of naturally-anthropogenic origin.

Пори року на озері «Криворізький Байкал», орієнтовна глибина якого 70 м • Seasons on the «Kryvorizskyi Baikal» lake, approximate depth - 70 meters

Нове русло річки Інгулець • Inhulets river new river bed

Береги-сходинки затопленого Карачунівського гранітного кар'єру • Stair banks of the flooded Karachunivsky granite quarry

Криворізькі ландшафти • Kryvyi Rih landscapes

Тиша • Calm

Карачунівський водоспад • Karachunivskyi waterfall

Дикі іриси • Wild iris

Річка Інгулець у техногенних скелях • Inhulets river among the artificial rocks

Сосна кримська на Першотравневому відвалі ПрАТ «Північний ГЗК»

• Crimean pine at the 1 May Dump of PJSC "Northern Mining Plant"

Чарівний захід сонця над «кам'яним морем» • Beautiful sunset over the “sea of stones”

«Криворізьке море» – хвостосховище ПрАТ «Центральний ГЗК» • «Sea of Kryvyi Rih» - tailing dam of the Tsentralnyi MPP

Криворізький ботанічний сад Національної академії наук є об'єктом природно-заповідного фонду України загально-державного значення. З 2004 року колекції інтродуцентів деревних та чагарникових рослин Криворізького ботанічного саду включені до Державного реєстру наукових об'єктів, що становлять національне надбання України.

Криворізький ботанічний сад, насамперед, науково-дослідна установа, сфера діяльності якої пов'язана з такими галузями як ботаніка, екологія, дендрологія, інтродукція та ін. Особливо важливою для індустріального Кривого Рогу є діяльність у сфері розробки методології способів збереження навколишнього середовища.

Створена унікальна колекція рідкісних і зникаючих рослин, де в штучно створених умовах зберігається понад 180 видів.

Тільки тут можна побачити занесені до Червоної книги України (61 вид), до Світового (13 видів) та до Європейського Червоних списків (23 види) зникаючі рослини та гербарні зразки, що документують флористичні знахідки. Як-от: новий для науки вид — астрагал висунський.

У Криворізькому ботанічному саду можна побачити як звичні для українських теренів маки, бузок та тюльпани, так і японські сакури та магнолії.

Kryvyi Rih Botanical Garden of the National Academy of Sciences of Ukraine is object of Naturally-Protected Found of Ukraine of the national significance. Since 2004 have been received high status of the national acquirement of Ukraine.

Collection of rare and vanish plants was created there, and over 180 kinds of plants are kept in condition "ex situ".

Only here one can see vanishing plant and herbarium samples from the Red book of Ukraine (61 kind), to World (13 kind), and to European

Цвітіння Церцісу канадського, або «Іудине дерево» • Flowering Ceresus of Canadian, or "Jewish tree"

Red List (23 kind), that document the floristic findshere. For instance, new kindfor science is a astragalus vysynskyi.

Since 2004, the collection of introducers of tree and shrub plants of the Kryvyi Rih Botanical Garden has been included in the State Register of scientific objects that constitute the national heritage of Ukraine.

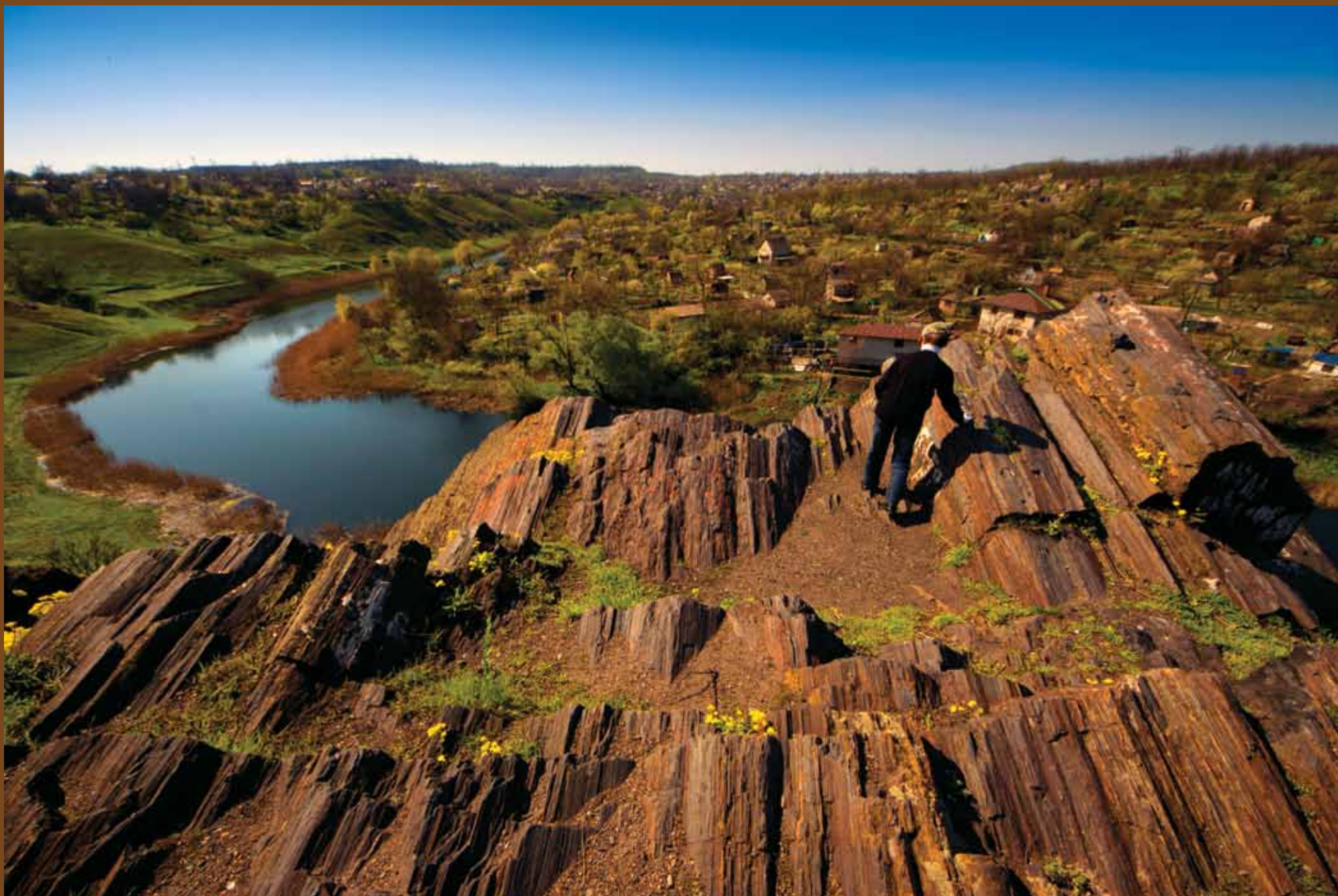
In the Kryvyi Rih Botanical Garden you can see poppies, lilacs and tulips, which are common for Ukrainian territories, as well as Japanese savory and magnolia.

Якщо пройти близько одного кілометра вгору від скель МОДРу за течією річки Інгулець від головної пам'ятки садово-паркового мистецтва міста — парку ім. Федора Мершавцева можна опинитись серед величних і водночас мальовничих скель, що являють собою виходи на денну поверхню залізистих кварцитів. Ці скелі ще в далекому 1781 році привернули увагу відомого академіка Петербурзької академії наук — В. Зуєва, який по праву вважається першовідкривачем криворізьких залізних руд. Нині це геологічна пам'ятка природи — Склі МОДРу. У цьому місці немає сенсу користуватися компасом, адже кварцити тут мають магнітні властивості. Якщо поглянути на цю пам'ятку згори, то ми побачимо плавний вигин ріки, який за формою нагадує ріг. Можливо, звідси й назва міста — Кривий Ріг? На користь цієї теорії свідчить ще той факт, що на півдні України «рогом» взагалі називали будь-який кам'яний мис, який височіє над річкою.

If you walk about one kilometer up from the rocks of the MODR under the river Ingulets from the main monument of the garden-park art of the city - the park named after Theodore Mershavtsev you can find yourself among the magnificent and at the same time picturesque rocks, which are the exits to the daytime surface of ferruginous quartzites. These rocks in the far 1781 attracted the attention of the well-known academician of the St. Petersburg Academy of Sciences - V. Zuyev, who is rightly considered the discoverer of the Kryvyi Rih iron ore. Today it is a geological natural monument - Rocks of MODR. In this place, it makes no sense to use the compass, because the quartzites here have magnetic properties. If you look at this monument from above, we will see the smooth bend of the river, which in shape resembles a horn. Perhaps from here, the name of the city is Kryvyi Rih ("a crooked horn")? This theory can be evidenced by the fact that in the south of Ukraine any stony Cape, which rises above the river was called "horn".

Весняна прогулянка скелями МОДРу • Spring walk with the rocks of MODR

Виконком Криворізької міської ради

пл. Молодіжна, 1,
м. Кривий Ріг, 50101
Дніпропетровська область
www.kr.gov.ua

Управління економіки

тел.: +38(0564) 74-73-32, 74-84-75
факс: +38(0564) 92-13-72
e-mail u.economy@kr.gov.ua

Не для продажу!

УДК 908(477.63-21)(084.12)
К54

ISBN 978-617-516-029-9

Кривий Ріг – яскраві сторінки (фотоальбом)

Автори фотографій: **Олександр Водолазський** (стор. 5, 6 ліворуч, 6-7, 8-9, 10 ліворуч, 10-11, 19, 33, 35, 36-37, 38, 39, 40, 41, 58-59, 72, 76, 79, 80, 81, 82, 83, 84-85, 85 ліворуч, 86, 87, 89, 90 ліворуч, 96, 105, 106-107, 108 ліворуч, 112, 116, 117, 118, 120, 122, 122-123, 127, 128, 129, 130, 131, 134, 135, 136, 137, 140, 141, 143, 144, 145, 146, 147, 148-149); **Сергій Горінов** (стор. 29 праворуч, 48, 49, 64, 65, 69, 70, 110, 111, 121, 133, 151); **Андрій Данилюк** (стор. 20, 28-29, 30 ліворуч, 71, 73, 74, 77, 78, 107 праворуч, 108-109); **Едуард Дворчук** (стор. 47); **Сергій Демидчук** (стор. 113, 114, 115); **Антон Джура** (стор. 31 праворуч, 32, 45, 90 праворуч); **Анна Каверина** (стор. 150); **Ігор Квочка** (стор. 1, 12-13, 14-15, 17, 18, 24-25, 26-27, 36 ліворуч, 43, 60, 61, 66, 67, 101 праворуч, 132); **Павло Лінський** (стор. 16, 27 праворуч, 42, 46); **Роман Неділько** (стор. 138, 152); **Анатолій Новак** (стор. 21, 22, 30-31, 34, 44, 50, 51, 54-55, 62-63, 75, 91, 92, 93, 94, 95, 126); **Борис Останков** (стор. 68); **Михайло Панарін** (стор. 124, 139); **Інга Токар** (стор. 52, 53, 97, 142); **«АрселорМіттал Кривий Ріг»** (стор. 99, 100, 101 ліворуч, 102, 103).

Видавець ТОВ «Балтія-Друк»

Генеральний директор Тересе Малікенайте

Головний редактор Віргініюс Строля

Відповідальний редактор Юлія Ференцева

Літературний редактор Олена Кір'ятська

Макет та художнє оформлення Олександра Андрощука

Видавництво ТОВ «Балтія-Друк»

вул. А. Полупанова, 21, Київ, 04114

www.baltia.com.ua

e-mail: info@baltia.com.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи серія ДК, № 643 від 21.10.2001.

Усі права застережені

Друкарня ТОВ «Фенікс»

03148, Київ, вул. Гната Юри, 9

тел.: (044) 40-71-191